Handläggare
Hansen Gro

Datum
2017-10-13

Diarienummer
KSN-2017-3394

Kommunstyrelsen

Ansökan om verksamhetsstöd för drift av Antidiskrimineringsbyrån Uppsala

Förslag till beslut
Kommunstyrelsen föreslås besluta

att bevilja studieförbundet Sensus Region Uppsala-Härnösand 668 000 kronor i verksamhetsbidrag för 2018 och 679 000 kronor 2019 för drift av Antidiskrimineringsbyrån Uppsala, samt

att beslutet äger giltighet under förutsättning att studieförbundet Sensus region Uppsala-Härnösand beviljas ekonomiskt stöd 2018 samt 2019 från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor.

Ärendet
Studieförbundet Sensus Region Uppsala-Härnösand ansöker om verksamhetsbidrag med 668 000 kronor för 2018 samt 679 000 kronor för verksamhetsåret 2019 för drift av Antidiskrimineringsbyrån Uppsala (ADU). Syftet med verksamheten är att förebygga och motverka diskriminering samt att öka människors inkludering i samhället.

Ansökan i sin helhet återfinns i **bilaga 1**.

Föredragning
Uppsala kommun har gett Antidiskrimineringsbyrån i Uppsala verksamhetsstöd sedan starten 2016. För 2017 erhöll byrån stöd med 634 000 kronor genom beslut i kommunstyrelsen i november 2016.

Uppdraget för Antidiskrimineringsbyrån i Uppsala är att erbjuda kostnadsfri juridisk rådgivning till personer som upplever sig ha blivit diskriminerade. Vidare arbetar byrån förebyggande när det gäller att motverka diskriminering och att främja lika rättigheter och möjligheter, genom information och utbildning. Därutöver arbetar de opinionsbildande genom

att i olika sammanhang uppmärksamma diskrimineringsfrågor, till exempel genom olika nätverk, deltagande i samhällsdebatter och genom samråd.

Det övergripande målet är förstås, genom informations- och utbildningsinsatser, både i kommunen och genom Antidiskrimineringsbyråns försorg, att antalet diskrimineringsärenden ska minska i Uppsala. Personer som trots detta ändå utsätts för eller upplever diskriminering ska få det stöd och den rådgivning som de behöver.

Antidiskrimineringsbyråns arbete är en del av civilsamhället och utgör en plattform för utbyte och samverkan mellan olika aktörer i samhället, när det gäller arbetet med att säkerställa de mänskliga rättigheterna och då framför allt när det gäller att motverka diskriminering.

Kommunstyrelsen antog den 8 mars en kommunövergripande handlingsplan Främja mänskliga rättigheter och motverka diskriminering och rasism. En viktig del av arbetet handlar om att på olika sätt förebygga och motverka diskriminering, både inom den egna organisationen som den största arbetsgivaren på orten, men också i rollen som välfärdsaktör genom all den verksamhet och service som kommunen tillhandahåller till kommuninvånarna. Uppsala har som en av tre kommuner i landet uttalat att kommunen på sikt önskar bli en Mänskliga Rättigheters-stad. Kommunen har stärkt samarbetet med Antidiskrimineringsbyrån Uppsala inom flera områden, bland annat gäller det informations- och utbildningsinsatser, men det handlar även om rådgivning till olika verksamheter inom kommunen. Kommunen har också behov av att kunna följa utvecklingen i samhället när det förekomsten och anmälningar om diskriminering.

Arbetet med att implementera kommunens handlingsplan för att främja och säkerställa mänskliga rättigheter förutsätter en hög grad av samverkan med civilsamhället. Genom att arbeta med olika organisationer när det gäller att främja lika rättigheter och möjligheter, att informera och utbilda om hur diskriminering motverkas och förebyggs, vad människor har för rättigheter och skyldigheter enligt lag samt vart det går att vända sig för råd och stöd, skapas förtroende och tillit för samhällets förmåga att agera mot diskriminering och rasism. Det är angeläget att bygga samverkan på stabila och långsiktiga grunder. En stabil och långsiktig samverkan med civilsamhället utgör också ett av flera kriterier för att kunna vara en Mänskliga Rättigheters-stad.

Med anledning av ovanstående föreslås kommunstyrelsen besluta att bevilja Sensus studieförbund Region Uppsala-Härnösand verksamhetsstöd med 668 000 kr för drift av Antidiskrimineringsbyrån Uppsala för 2018 samt 679 000 kr för 2019. Beslutet föreslås gälla under förutsättning att Antidiskrimineringsbyrån även erhåller verksamhetstöd från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF).

Ekonomiska konsekvenser och finansiering
Kommunstyrelsen har i budget 2018 avsatt medel för verksamhetsstöd till vissa verksamheter som tidigare var knutna till dåvarande Uppsala föreningsråd. Kostnaderna för verksamhetsbidraget till Sensus region Uppsala-Härnösand för drift av antidiskrimineringsbyrå i Uppsala ryms inom denna budget.

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Christoffer Nilsson
Chef kommunledningskontoret

Uppsala, den 25 september 2017

Till Uppsala kommun
Kommunstyrelsen

Ansökan verksamhetsstöd Antidiskrimineringsbyrån Uppsala (ADU) verksamhetsår 2018-2019

Sensus studieförbund Region Uppsala-Härnösand, org nr 817600-7360, ansöker härmed om ett verksamhetsbidrag för att fortsätta driva Antidiskrimineringsbyrån Uppsala, ADU. Syftet med verksamheten är att motverka och förebygga diskriminering samt att öka människors inkludering och delaktighet i samhället.

Antidiskrimineringsbyråns uppdrag är att erbjuda kostnadsfri juridisk rådgivning till personer som känner sig diskriminerade samt att arbeta förebyggande mot diskriminering genom information, utbildning, opinionsbildning och lokal samverkan med föreningar, företag, myndigheter, landsting, kommuner och andra organisationer.

För verksamhetsåret 2018 ansöker vi om 668 000 SEK och för 2019 ansöker vi om 679 000 SEK motsvarande ca 3 kr/invånare i kommunen.

Bakgrund

Antidiskrimineringsbyrån Uppsala, ADU, startades av Sensus studieförbund i februari 2016 med en anställd. Invigning skedde i mars 2016 och sedan dess har ytterligare två personer anställts, med sammanlagd tjänstgöring på 180 % fördelat på de tre tjänsterna. Under 2016 arbetade verksamheten med uppstart, rekrytering, spridning, samverkan, opinionsbildning, utveckling av ärendehantering och rådgivningsverksamhet, utbildning och information. 2017 anställdes en jurist och den sammanlagda tjänstgöringen ökades till 210% fortfarande fördelat på tre tjänster. Under 2017 har ADU fortsatt arbeta med uppstart, spridning, marknadsföring, samverkan, opinionsbildning samt satt stadiga rutiner för en välfungerande ärendehantering och vidareutvecklat arbetet med utbildning och information.

Byråns verksamhet för råd och stöd i diskrimineringsärenden riktar sig främst till privatpersoner i länet men även till verksamheter som behöver råd och stöd, såsom kommunala tjänstemän och arbetsgivare har kunnat kontakta oss för råd. Vi erbjuder kostnadsfri juridisk rådgivning till individer som upplever sig diskriminerade inom alla samhällsområden. Mottagning sker via mail, telefon och bokningsbara mötestider. Verksamheten har god kontakt med DO samt ett brett nätverk av antidiskrimineringsverksamheter i landet.

Byråns förebyggande arbete består av en aktiv informations- och utbildningsverksamhet samt samarbeten med andra organisationer inom civilsamhället för att opinionsbilda i förebyggande syfte. Det innebär att vi sprider kunskap om diskriminering och likabehandlingsarbete.

Samverkan med olika aktörer kopplat till likabehandling och antidiskriminering i Uppsala inleds kontinuerligt. Antidiskrimineringsbyrån samordnar, tillsammans med Sensus, flera nätverk som syftar till att uppmärksamma människorättsliga frågor och samordnar organisationer, politiker och tjänstemän i aktiviteter rörande dessa.

Sensus studieförbund som huvudman

Sensus är en idéburen organisation som har 32 medlemsorganisationer på riksnivå och många fler på regional nivå. Sensus verkar utifrån såväl medlemsorganisationernas uppdrag som ett samhällsuppdrag. Sensus verksamhet utgår från demokratiska värderingar och respekt för den enskilda människan och arbetar mycket med mångfaldsfrågor och mänskliga rättigheter. Sensus är partipolitiskt obundet. Sensus Uppsala-Härnösand är en av åtta Sensusregioner och är en egen juridisk person. Dess högsta beslutande organ är regionstyrelsen vars ledamöter har mycket god förankring bland medlemsorganisationerna. Regionchefen är regionens högsta tjänsteman och rapporterar direkt till regionstyrelsen. Under 2017-2018 byter Sensus Uppsala-Härnösand namn till Sensus Svealand, men behåller samma organisationsnummer. Sensus och ADU sörjer för omorganisationen inte kommer att påverka ADU:s verksamhet annat än i positiv mening, att ADU kommer att få ett vidgat kontaktnät.

Sensus erfarenheter, etablerade kontaktnät och samverkan med andra aktörer utgör en god grund för att bära huvudmannaskapet, och för att nå ut till målgruppen, för ADU. Som huvudman har Sensus arbetsgivar- och budgetansvar. Sensus har en infrastruktur och organisation som bidrar till att byrån sätts i ett sammanhang som arbetsplats men som också ger byrån möjlighet till stöd i verksamheten genom tillgång till ekonom och informatör.

Finansiering

Förutom ansökan om stöd från Uppsala kommun ansöker Sensus årligen om statligt stöd för ADU. Finansieringen kompletteras med intäkter från uppdrag och utbildningsverksamhet. Utöver detta kan andra projektansökningar för extern finansiering komma att göras i framtiden.

Statligt stöd

Regeringen har årligen avsatt medel för antidiskrimineringsverksamhet, för närvarande cirka 13,5 miljoner till landets 15 antidiskrimineringsbyråer. Medlen fördelas av Myndigheten för Ungdoms- och Civilsamhällesfrågor (MUCF). Under 2017 uppgick grundbidraget till 900 000 per byrå. Sensus kommer att ansöka om statligt stöd i form av grundbidraget för verksamhetsåret 2018.

Regeringens utvärdering av antidiskrimineringsverksamheterna visar att de utgör ett viktigt komplement till DO och fackförbund samt att det statliga stödet är viktigt för att bevara verksamheternas oberoende gentemot lokala aktörer.

Kommunalt stöd

Sensus avser att ansöka om ett årligt verksamhetsbidrag från Uppsala kommun som motsvarar ca 3 kr per invånare och år för ADU:s verksamhet.

Egenfinansiering

ADU genomför utbildningar och andra uppdragsinsatser som kompletterar verksamhetsbidraget med andra intäkter.

Lokaler

ADU har sina lokaler, kontor och mottagningsrum, i Sensus befintliga lokaler på Västra Ågatan 16 i Uppsala. Lokalerna har god tillgänglighet och ligger centralt i Uppsala.

De lokala antidiskrimineringsbyråernas roll och samverkan med Diskrimineringsombudsmannen (DO)

DO är en tillsynsmyndighet med ansvar för att diskrimineringslagen följs. Som ideell verksamhet kan ADU arbeta under tystnadslöfte vilket betyder att möjligheter till att hitta lämpliga lokala lösningar i diskrimineringsärenden är större, till skillnad från DO som arbetar under offentlighetsprincipen. DO som myndighet har ett uppdrag att driva praxisbildande fall samt att arbeta med förebyggande och främjande arbete med nationell nivå. DO kan hänvisa ärenden till de lokala antidiskrimineringsbyråerna när DO bedömer att individen har större framgång hos dem eller behov av en annan typ av lösning än vad de kan erbjuda. ADU är därför ett viktigt lokalt och ideellt komplement till DO.

Verksamhetens syfte

ADU:s verksamhet syftar till att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter för att bidra till att skapa ett mer inkluderande samhälle. Vi arbetar med samtliga diskrimineringsgrunder och samhällsområden som skyddas enligt lag. Våra målgrupper är personer som riskerar att diskrimineras och verksamheter som riskerar att diskriminera.

Vårt uppdrag kan sammanfattas i tre punkter:

1. Att erbjuda kostnadsfri juridisk rådgivning, stöd och medlingshjälp till individer som känner sig diskriminerade.
2. Att arbeta förebyggande mot diskriminering och främjande för lika rättigheter och möjligheter genom information och utbildning.
3. Att uppmärksamma diskrimineringsfrågor och verka opinionsbildande mot diskriminering.

Mål och aktiviteter för verksamhetsår 2018 och 2019

ÄRENDEHANTERING OCH RÅDGIVNINGSVERKSAMHET

Övergripande mål

ADU bedriver ett arbete som leder till ökad kunskap om diskriminering och likabehandling och en minskning i antalet personer som upplever eller utsätts för diskriminerande behandling i Uppsala. Personer som trots detta ändå utsätts eller upplever diskriminering får det stöd och den rådgivning de behöver.

Delmål

1. ADU erbjuder kostnadsfri juridisk rådgivning till privatpersoner i diskrimineringsärenden.
2. ADU har utvecklat arbetssätt och metoder för att erbjuda stöd för personer som utsatts för kränkningar kopplat till andra saker än diskriminering enligt lag. Exempelvis kränkningar på nätet eller kränkande behandling på arbetsplatser och i skolor.
3. ADU når invånare i hela Uppsala kommun.

Aktiviteter:

- Erbjuda bokningsbara
- mötestider för rådgivning, medling och stöd. ADU nås via telefon, webbformulär och e-post.
- Tillhandahålla information på olika språk om den kostnadsfria juridiska rådgivningen och stödet vi kan erbjuda genom utskick till kommunala och ideella aktörer i Uppsala.
- Kompetensutveckla och bedriva omvärldsbevakning kring kommande lagändringar och praxis.
- Samverka med Diskrimineringsombudsmannen, DO, samt Sveriges övriga antidiskrimineringsbyråer.

FRÄMJANDE & FÖREBYGGANDE

Övergripande mål

ADUs arbete leder till ökad kunskap hos privatpersoner och organisationer i Uppsala om främjandet av lika rättigheter och möjligheter, hur diskriminering motverkas och förebyggs, vilka rättigheter och skyldigheter som finns enligt lag samt vart det går att vända sig för att få råd och stöd.

Delmål

1. ADU genomför utbildningar och informationsinsatser riktade till privatpersoner och verksamheter.
2. ADU har en hemsida med tillgänglig information om diskrimineringslagen.
3. ADU är aktiv i sociala medier för att sprida information och opinionsbildning om och mot diskriminering.
4. Det finns ett vidareutvecklat koncept som bygger på ADUs spetskompetens kring aktiva åtgärder inom utbildningsområdet (verksamheter som faller under skollagen)

Aktiviteter

- Erbjuda gratis informationsinsatser om diskrimineringslagen och vår verksamhet.
- Erbjuda studiebesök i våra lokaler.
- Genomföra utbildningar i arbetet med att främja lika rättigheter och möjligheter samt förebygga och motverka diskriminering.
- Vidareutveckla metoder för likabehandling och antidiskriminering.
- Erbjuda mötesplatser för erfarenhetsutbyte och skapa möjligheter till samarbete mellan ideella organisationer, företag, kommun, landsting, myndigheter och andra organisationer.
- Planera och genomföra av volontärverksamhet som kan sprida information om diskrimineringslagen och vår ärendehantering på andra språk än svenska.
- Översätta informationsmaterial till olika språk och sprida befintliga material till våra olika målgrupper.
- Sprida material från myndigheter och andra ideella organisationer som arbetar med rättighetsfrågor.
- Koordinera MR-nätverket och Framtidsskapet och dess aktiviteter, samt delta vid andra strategiska arenor för att sprida information.
- Samverka med DO, andra myndigheter och antidiskrimineringsverksamheter, kommunala verksamheter samt aktörer från civilsamhället.

- Samverka med projektet Diskriminering mot barn och unga, DiBU, för att skriva om ADUs material riktade till skola och förskola.
- Söka och genomföra projekt med externa finansiärer för att vidareutveckla metoder och arbetssätt.

OPINIONSBILDNING

Övergripande mål

ADU främjar mänskliga rättigheter och ett proaktivt antidiskrimineringsarbete inom alla samhällsområden genom samverkan och opinionsbildning.

Delmål

1. ADU är med och utvecklar antidiskrimineringsarbete på lokal och nationell nivå.
2. ADU bidrar till en nyanserad debatt om diskriminering och mänskliga rättigheter.
3. ADU skapar fora för samverkan kring antidiskrimineringsfrågor och mänskliga rättigheter mellan aktörer från offentlig verksamhet, näringsliv, civilsamhälle och politiker.

Aktiviteter

- Delta i samhällsdebatter, nätverk och samråd.
- Skapa och delta i mötesplatser och fora för samverkan.
- Samordna MR-nätverket, dess informationsspridning och uppmärksammande av internationella dagar.
- Samordna, och medverka i, Framtidsskapets aktiviteter för en ökad mångfald och likabehandling inom arbetslivet.
- Erbjuda öppna föreläsningar om diskriminering och mänskliga rättigheter.
- Skriva remissvar och delta i parallellrapportering rörande mänskliga rättigheter.

Kommentar MR-nätverket och Framtidsskapet

Sensus och ADU samordnar MR-nätverket och Framtidsskapet. MR-nätverket är ett nätverk för ideella föreningar, privatpersoner, politiker och tjänstemän som vill samarbeta för att uppmärksamma mänskliga rättigheter (MR) i Uppsala. Nätverkets fokus är att öka kunskapen hos allmänheten och lyfta upp frågorna på dagordningen i Uppsala. Nätverket har sedan 2011 bland annat uppmärksammat internationella kvinnodagen, internationella dagen mot rasism, internationella dagen mot homo-, bi- och transfobi och världsaidsdagen. MR-nätverket är en värdefull plattform, dels för att samverkan skapar förutsättningar för att nå en bredare målgrupp men också för att nätverket är en viktig arena för kunskapsutbyte inom det lokala civilsamhället.

Framtidsskapet är ett nätverk som bildades av bland annat Uppsala kommun för att inspirera till ökad mångfald inom arbetslivet. Framtidsskapet har tidigare arrangerat öppna seminarier och delat ut vandringspriset Stafettpinnen som tillfallit en individ, organisation, förening eller företag som arbetar strategiskt och målinriktat med mångfald. Framtidsskapet har också tidigare arrangerat det årliga

Framtidskonventet, en heldagskonferens på temat mångfald i arbetslivet. Nätverket riktar sig till arbetsgivare och till organisationer som arbetar med frågor kring främjande likabehandling inom arbetslivet.

Behov och effekter i Uppsala kommun

För att bedriva ett kvalitativt och långsiktigt arbete krävs en långsiktigt stabil finansiering av ADUs grundverksamhet. Ett kommunalt verksamhetsbidrag är avgörande för vår möjlighet att bedriva detta arbete. En ekonomiskt stabil grundverksamhet kan sedan utgöra en fungerande plattform för att utveckla verksamheten genom projekt och utbildningsverksamhet.

Ett beviljat verksamhetsbidrag skulle bland annat innebära:

- Att Uppsala har en antidiskrimineringsbyrå som är stabil och långsiktigt hållbar och som kan bidra till att förstärka arbetet mot diskriminering och bidra till ökad trygghet och förbättrad folkhälsa i Uppsala.
- Uppsala blir känt för sitt arbete med att utveckla antidiskriminerings- och likabehandlingsområdet.
- ADUs verksamhet fortsätter att vara en värdefull resurs för Uppsala kommun som arbetsgivare och huvudman för skola och förskola. Uppsalas kommunala verksamheter har tillgång till ett högkvalitativt stöd i antidiskrimineringsfrågor. En resurs för de som arbetar med beslut som påverkar kommuninvånare och beslutsfattare. För anställda inom Uppsala kommuns verksamheter ger det en ökad trygghet i vart de kan vända sig för att få råd hur de ska agera i en situation eller möjligheten att få stöd kring planering av verksamhetens genomförande, vilket minskar risken för kränkningar och diskriminering.
- Verksamheten bidrar till ökad egenmakt för kommuninvånare genom att få kunskap om sina valmöjligheter och rättigheter, något som stärker självkänslan och motverkar att upplevelsen av diskriminering leder till ohälsa och utanförskap.
- ADU bidrar till den sociala hållbarheten i Uppsala kommun genom att organisera och länka samman dess aktiva civilsamhälle med politiker, tjänstemän och näringsliv i frågor som rör mänskliga rättigheter och inkludering.
- Ökad tillgänglighet och hjälp till privatpersoner i diskrimineringsärenden.
- Större möjlighet att gå ut med information om diskrimineringsfrågor till exempelvis skolklasser, föreningar och SFI-undervisning, även på andra språk än svenska.
- Bättre förutsättningar för att söka och driva projekt som syftar till att utveckla antidiskrimineringsarbetet inom identifierade utvecklingsområden.
- Ökad möjlighet till kunskapsöverföring från nationella och internationella samarbeten till Uppsala kommuns organisation och verksamheter.

Budget 2018-2019

Statligt bidrag från MUCF för 2018 och 2019 beräknas till cirka 860 000 SEK.

Verksamhetsbidrag söks från Uppsala Kommun för 2018 på 668 000 och för 2019 SEK 679 000 SEK motsvarande 3kr per invånare och utifrån en av kommunen uppskattad befolkningsökning på ca 3800 invånare per år.

	Prognos 2017	Budget 2018	Budget 2019
FINANSIERING			
MUCF	900 000	860 000	860 000
Uppsala Kommun	634000	668000	679000
Sensus egeninsats	140000	166000	176000
Försäljning tjänster och material	300000	150000	150000
Summa intäkter	**1974000**	**1844000**	**1865000**

KOSTNADER			
Personal	1139000	1004000	1025000
Administration	565000	570000	570000
Kompetensutveckling	30000	30000	30000
Verksamhet	170000	190000	190000
Resor	60000	40000	40000
Revision	10000	10000	10000
Summa kostnader	**1974000**	**1844000**	**1865000**

Uppsala 2017-09-25
Antidiskrimineringsbyrån Uppsala
Sensus Uppsala-Härnösand

Birgitta Sedin, Regionchef

Sensus studieförbund
Västra Ågatan 16,
753 09 Uppsala
Tel 018-66 1950
Fax 018-69 56 09
E-post uppsala@sensus.se